

Rozwój rynku: Ryby i owoce morza (CN 03) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje ewolucję zewnętrznego handlu Unii Europejskiej towarami objętymi kodem celnym CN 03, czyli „Ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne”, w latach 2015–2025. Dane roczne pobrano z okresu od stycznia 2015 do grudnia 2025 i dotyczą wyłącznie wymiany z partnerami spoza UE. Opracowanie koncentruje się na głównych trendach wartości, wolumenu i cen jednostkowych, zmianach w kierunkach geograficznych wymiany, rosnącej samowystarczalności unijnej oraz zjawiskach szokowych. Wszystkie prezentowane liczby pochodzą z przywołanych poniżej zestawień dashboardu handlowego.

1. Wzrost wartości handlu napędzany presją cenową mimo kurczącego się wolumenu eksportu

Dane za lata 2015–2025 pokazują jednoczesny silny wzrost wartości wymiany i wyraźny spadek wolumenu eksportu, co wskazuje na dominującą rolę wysokich cen jednostkowych w kształtowaniu obrotów.

Wartość importu i eksportu rosła szybciej niż wolumen, co oznacza silną presję cenową

Wartość unijnego eksportu wzrosła z 4,19 mld EUR do 5,52 mld EUR (+31,8%), a wartość importu z 17,59 mld EUR do 25,93 mld EUR (+47,4%). W tym samym czasie wolumen eksportu skurczył się o 10,6% (z 1,60 mln ton do 1,43 mln ton), natomiast wolumen importu zwiększył się jedynie o 8,9%. Rozbieżność ta znajduje odzwierciedlenie w cenach jednostkowych – średnia cena eksportowa poszybowała o 47,4%, a importowa o 35,4%. Obraz ogólny w pełni ilustruje panel przeglądowy handlu.

Deficyt handlowy osiągnął rekordowy poziom

Ponieważ import rósł szybciej niż eksport, ujemne saldo handlowe powiększyło się z –13,41 mld EUR do –20,41 mld EUR, co oznacza pogorszenie o 52,3%. Największy deficyt

odnotowano w 2022 roku (–20,91 mld EUR). Tendencja ta odzwierciedla strukturalną przewagę importu w zaopatrzeniu unijnego rynku ryb i owoców morza.

Wskaźnik (EUR/t)	2015	2025	Zmiana
Cena eksportowa	2 621	3 865	+47,4%
Cena importowa	4 132	5 594	+35,4%

2. Geograficzna reorientacja handlu: od tradycyjnych rynków do nowych partnerów

Mapa partnerów handlowych UE w dziale 03 zmieniła się w sposób radykalny, na co złożyło się kilka odrębnych zjawisk: załamanie eksportu do Wielkiej Brytanii po brexicie, dynamiczny wzrost wymiany z Chinami oraz zwiększenie roli Islandii i Maroka po stronie importu.

Eksport do Zjednoczonego Królestwa załamał się po 2021 roku, podczas gdy Chiny stały się największym rynkiem zbytu

Wartość wywozu do Wielkiej Brytanii spadła z 1,12 mld EUR w 2015 r. do jedynie 338,7 mln EUR w 2025 r. (–69,8%). Równocześnie eksport do Chin wzrósł z 288,1 mln EUR do 760,4 mln EUR (+164,0%), co uczyniło ten kraj największym pozaunijnym odbiorcą. Silny wzrost odnotowano także na Ukrainie (+238,2%) i w Norwegii (+148,2%). W efekcie koncentracja geograficzna eksportu mierzona wskaźnikiem HHI zmniejszyła się o 30,1%, co pokazuje wzrost dywersyfikacji kierunków sprzedaży. Szczegóły dostępne są w zakładce głównych partnerów.

Import pozostaje zdominowany przez Norwegię, lecz rośnie znaczenie Islandii i Maroka

Norwegia utrzymała pozycję niekwestionowanego lidera dostaw – import z tego kraju wzrósł z 5,19 mld EUR do 7,96 mld EUR (+53,3%). Bardzo dynamicznie zwiększał się jednak przywóz z Islandii (+125,8%, do 1,39 mld EUR) i Maroka (+91,3%, do 1,20 mld EUR). Z kolei przywóz z Chin, pomimo wzrostu wartościowego o 2,7%, charakteryzował się dużą zmiennością wolumenu, a w 2022 roku uderzył w niego gwałtowny szok cenowy opisany poniżej.

W 2022 roku wiele strumieni importu i eksportu dotknęły gwałtowne skoki cen jednostkowych

Analiza szoków cenowych ujawnia, że w roku 2022 wystąpił szereg anormalnych wzrostów cen. Najsilniejszy szok odnotowano w imporcie z Chin – cena wzrosła o 30,2%

względem poziomu wyjściowego, przy niezmienionym wolumenie. Podobne zjawiska dotknęły dostawy z Indii (+31,3%), Wysp Owczych (+73,4%) oraz, w mniejszym stopniu, z Norwegii (+40,7%) i USA (+34,3%). Po stronie eksportu ceny wystrzeliły m.in. na Szeszèle (+37,6%) i do Japonii (+37,6%). Skala tych fluktuacji wskazuje na silne napięcia podażowe i logistyczne, powiązane najpewniej z globalnymi konsekwencjami inwazji Rosji na Ukrainę.

3. Rosnąca samowystarczalność UE – produkcja wewnętrzna ogranicza zależność od importu

Mimo rosnącego deficytu nominalnego, wskaźniki strukturalne wskazują na systematyczne wzmacnianie się unijnej bazy produkcyjnej i zmniejszanie zależności od rynków zewnętrznych.

Produkcja unijna wzrosła kilkukrotnie, powodując spadek wskaźnika zależności od importu netto

Dostępne dane o produkcji wskazują na ogromny skok wolumenu wytwórczego – z 1,37 mld ton w 2015 r. do 2,14 mld ton w 2024 r. (+214,1% względem pierwszego dostępnego roku), a wartość produkcji wzrosła z 7,08 mld EUR do 16,11 mld EUR (+530,1% od 2003 r.). Równolegle wskaźnik zależności od importu netto (net import reliance) obniżył się z 46,8% w 2015 r. do 29,7% w 2018 r., po czym dane za późniejsze lata nie są już dostępne. Potwierdza to malejącą wrażliwość UE na dostawy zewnętrzne. Informacje te można znaleźć w zakładce wielkości produkcji oraz podatności.

Intensywność handlowa i skłonność do eksportu zmalały, a struktura eksportu stała się bardziej rozproszona

Wskaźnik intensywności handlowej (trade intensity) spadł z 82,9% do 59,9%, a skłonność eksportowa (export propensity) z 36,4% do 30,6%. Jednocześnie koncentracja eksportu według HHI wartości spadła o 30,1%, co oznacza, że eksport został rozłożony na większą liczbę partnerów, redukując ryzyko rynkowe.

Specjalizacja w sektorze ryb i owoców morza jest najsilniejsza w państwach północnych i bałtyckich

Według wskaźnika RSCA (revealed symmetric comparative advantage) za 2025 r. najbardziej wyspecjalizowanymi krajami w tej branży są Szwecja (RSCA 0,78), Dania (0,71) i Grecja (0,71), a dalej Portugalia i Litwa. Te same państwa plasują się w czołówce eksporterów wewnątrzspółnotowych, przy czym szczególnie imponujący wzrost eksportu odno-

towała Polska (+189,9%, do 359 mln EUR). Z kolei Szwecja, mimo bardzo wysokiej specjalizacji, zredukowała własny eksport zewnętrzny aż o 92,3%, co podkreśla jej rolę przede wszystkim jako kraju tranzytowo-importowego. Pełen obraz specjalizacji zawiera zakładka koncentracji i specjalizacji.

Podsumowanie

Handel zewnętrzny UE rybami i owocami morza w latach 2015–2025 charakteryzował się dwiema równoległymi dynamikami. Z jednej strony nominalna wartość obrotów rosła, napędzana przede wszystkim gwałtownym wzrostem cen jednostkowych, a deficyt handlowy pogłębił się do ponad 20 mld EUR. Z drugiej strony w strukturze wymiany doszło do fundamentalnych przesunięć – załamania eksportu do Wielkiej Brytanii, awansu Chin na pozycję głównego odbiorcy oraz wzrostu znaczenia Islandii i Maroka w dostawach. Jednocześnie wskaźniki samowystarczalności poprawiły się: produkcja wewnętrzna wzrosła wielokrotnie, zależność od importu netto spadła, a eksport stał się bardziej zdywersyfikowany. Silne szoki cenowe z 2022 roku unaocznily jednak wrażliwość łańcuchów dostaw na globalne wstrząsy, co w przyszłości może nadal testować odporność unijnego rynku rybnego.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.